

**MUNI
LAW**

Občanské právo

SMLOUVY, NÁHRADA ŠKODY

Co se teď bude dít?

- LAURA A JEJÍ ALKO-SMLOUVY
- JE SMLOUVA PAPÍR?
- SEX S TANEČNICÍ – NA CO MÁ ELIŠKA PRÁVO?
- ZÁVĚREČNÉ SHRNUÍ

Alkohol

- V rámci příprav chce Laura nakoupit dostatek alkoholu, ačkoli ví, že většině kamarádů, kteří na večírek přijdou, ještě nebylo 18 let. I Lauře je jen 17, ale doufá, že u nich v supermarketu nikdo nebude chtít vidět občanku. Pro případ, že by to nevyšlo, se obrátí i na svoji nejlepší kamarádku Elišku, protože ví, že Eliška má doma ve sklepě dvě přepravky piva a několik lahví tvrdého alkoholu, které si tam odkládá od návštěv – alkohol totiž pije pouze sporadicky. Eliška Lauře nabídne, že by za 4 lahve tvrdého alkoholu chtěla 2 000 Kč. Za pivo naopak nechce nic, protože by ho stejně nevypila a přijde jí škoda, že by se časem zkazilo. Laura souhlasí a Eliška jí ještě téhož dne zásoby alkoholu přiveze. Laura dá Elišce 1 000 Kč a slíbí jí, že zbytek jí doplatí po akci. Večer před akcí Laura pro jistotu přeci jen zkusí jít dokoupit ještě několik lahví piva a tvrdého alkoholu do supermarketu, kde bez problému pořídí. Před začátkem party pak vedle lednice naplněné alkoholem nechá Laura prasátko s lepíkem: příspěvek na alkohol – dejte, kolik chcete, hlavně se dobře bavte!

Prodiskutujte dvě situace z příběhu:

- 1. Laura si kupuje alkohol od kamarádky Elišky (resp. pivo Eliška Lauře daruje)
- 2. Laura nakupuje alkohol v supermarketu
- Byla uzavřena smlouva? Pokud ano, mezi kým a co je jejím předmětem?

Relevantní ustanovení

- § 31 OZ: Má se za to, že každý nezletilý, který nenabyl plné svéprávnosti, je způsobilý k právním jednáním co do povahy přiměřeným rozumové a volní vyspělosti nezletilých jeho věku.
- § 580 OZ: Neplatné je právní jednání, které se příčí dobrým mravům, jakož i právní jednání, které odporuje zákonu, pokud to smysl a účel zákona vyžaduje.
- § 588 OZ: Soud přihlédne i bez návrhu k neplatnosti právního jednání, které se zjevně příčí dobrým mravům, anebo které odporuje zákonu a zjevně narušuje veřejný pořádek. To platí i v případě, že právní jednání zavazuje k plnění od počátku nemožnému.
- § 11 odst. 5 zákona č. 65/2017 Sb.: Zakazuje se prodávat nebo podávat alkoholický nápoj osobě mladší 18 let.

Shrnutí

- Smlouvu lze uzavřít zcela neformálně – nejen písemně, ale i ústně či pouhým jednáním
- Každá smlouva má alespoň 2 strany (subjekty; kdo?) a předmět (plnění)
- Zavázat se k plnění může ve smlouvě jen jedna strana (darovací) nebo obě (kupní)
- Soukromé právo, avšak zásah státu => ochrana veřejného pořádku je jedním z důvodů absolutní neplatnosti

Sex s tanečnicí

- Tanečnice Eliška se na večírku seznámí s Petrem. Petr se jí líbí, a tak spolu odejdou do ložnice Lauřiných rodičů, aby si mohli pohovořit více v soukromí. Petr Elišku svádí, ale je příliš nesmělý, a takové muže Eliška nemusí. Protože se Petr ne a ne rozhoupat, rozhodne se vrátit do hlavního víru večírku, ale v tu chvíli ji Petr pevně chytí za ruku a zabrání jí v odchodu. Eliška se mu nejprve pokusí vysmeknout, ale Petr ji nepustí a jen jí pevným, klidným hlasem řekne, ať neodchází, že ji chce, přičemž v duchu si říká, že jestli teď odmítne, ihned ji pustí. Elišce však tato jeho nečekaná asertivita imponuje, a tak se rozhodne, že zůstane a nově nalezenou Petrovu mužnost pořádně prověří. Sdělí Petrovi, že se jí líbí různé nezvyklé sexuální praktiky a že ho do tajů BDSM ráda zasvětit. Petr nadšeně souhlasí, ale v průběhu milostného aktu se bojí, aby jí neublížil. Eliška ho ale opakovaně vyzývá k razantnějšímu postupu. V jednu chvíli si je Petr jistý, že jestli bude pokračovat stejnou silou, nejspíš Elišce něco zlomí nebo přinejmenším natáhne, a tak chce přestat, ale Eliška jen nadšeně volá, aby pokračoval, že přesně takhle se jí to líbí. Petr pokračuje, a tak Eliška z večírku kromě pocitu nezapomenutelného sexuálního dobrodružství odchází také s natrženou šlachou, která jí celkem jistě znemožní tancovat minimálně dva měsíce; dokonce hrozí, že už nebude tancovat nikdy. Protože je Eliška sólistkou a hvězdou tanečního uskupení, musí kvůli její indispozici zrušit několik představení a exhibic včetně účasti na mistrovství světa, čímž přijde dohromady o částku 150 000 Kč. Trenér uskupení se Elišky zeptal, jak se jí úraz přihodil, a ta mu bezelstně sdělí pravou příčinu s tím, že lepší sex v životě nezažila.

Nejvyšší soud sp. zn. 25 Cdo 2216/2019

„Úprava **spoluúčasti poškozeného** na vzniklé újmě je založena na východisku, že **újma nemusí být pouze výsledkem jednání škůdce, nýbrž může být vyvolána i samotným poškozeným**; v takovém případě **poškozený poměrně nebo zcela nese újmu vzniklou okolnostmi na jeho straně**. Jde o určení vzájemného vztahu mezi jednáním poškozeného a škůdce, přičemž se vychází z míry účasti každého z nich a zvažují se veškeré příčiny, které vedly k újmě, a jak u škůdce tak i u poškozeného lze brát v úvahu jen takové jednání, jež bylo alespoň jednou z příčin vzniku újmy. Na straně poškozeného se pak zvažují veškeré příčiny, existence a forma zavinění (úmysl, nedbalost) není zpravidla pro konstatování spoluúčasti podstatná – může ale mít vliv na určení rozsahu spoluúčasti poškozeného na vzniku újmy.“

Shrnutí

- nelze se předem vzdát práva na náhradu újmy způsobené na přirozených právech
- nelze ani souhlasit se způsobením závažné újmy
- zákon chrání poškozeného v těchto případech i proti jeho vůli
- pokud se na vzniku a rozsahu způsobené újmy podílí nějakým způsobem i sám poškozený svou spoluúčastí, rozsah nahrazované újmy se zmenšuje